

EITBri euskaldunak gaztelaniaz egitera ez behartzeko eskatu diote

KIROL ETA KULTUR MUNDUKO hainbat kidek EITBko zuzendaritzari kazetariei agindua emateko eskatu diote, alegia, euskaldunei, izan ospetsu izan anonimo, ez diezaizela eskatu gaztelaniaz egiteko, eta agindua bete dadin neurriak har ditzatela. Euskal Herri osorako ekimena da.

Gutuna idatzi diote EITBko zuzendaritzari eta eskutitzak dioenez, ETB2 kateko albistegietan bereziki, eta oro har gainerako programetan, euskal hiztunei ematen zaien tratuarekin kezkatuta daude. Hiztun ospetsuak eta anonimoak gaztelaniaz egitera behartzen dituzte. Praktika horrek bi ondorio dituela uste dute: “Batetik, desitxuratzten du Euskal Herriaren mapa linguistikoa, euskararen arnasmune diren herrietan gaztelania entzutea normala balitz bezala agertuz, inguru ez hain euskaldunetan euskara dakienari edo ikasi duenari bere dohaina agertzea debekatzeaz batera; eta,

Argazkian, eskaera sinatu dutenetako batzuk. Lehen lerroan, Itziar Ituño, Mikel Markez, Pako Aristi, Ramon Agirre eta Andoni Egaña.

bestetik, ETBren sorreran zegoen helburu nagusietakoa boikoteatzen du, hots, euskararen normalizazioa, erdarazko albistegietan euskal hiztunak desagertzen diren neurrian”.

EITBko zuzendaritzari eskaera egiteaz gain, herritar guztiei zabaldu die mezua, hau da, adierazpenak eskatuz gero euskaraz baino ez egiteko.

Bahea

Xabier Lapitzek *Deian* esanak:

“Euskararen inguruan jarrera asko har daitezke. PPK aurpegiak okerrera eman du, eta hizkuntza kontra egiteko arma gisa erabili du, nazkatu arte politizatu du, eta besteei leporatzen dien gauza berbera egin du. Are gehiago: frankismoko gorrotoak berpiztu ditu, Unidad Alavesa zenaren tesiekin berniza eman da. Bitartean, Labayru Institutuak etorkizunera begira segitzen du, euskaldunago, toleranteago, jantziago. Elebidun izatea ez da bi hizkuntzetan moldatzea soilik; bi unibertso ezagutzea da. Eta PPK berea ere baden unibertso bati muzin egiten dio”.

EKONOMIAREN TALAIA • TERMOMETROA

Zifra iraingarriak

URTERO, Stockholmeko Bakearen Ikerkuntzarako Institutuak munduko gastu militarari buruzko datuak eguneratzen ditu. Munduan dagoen gosearen zifrekin konparatuz gero, eskandalagarria izatetik iraingarri izatera igarotzen da armetan gastatutako dirua, batez ere gosea jasaten duen gizateriaren zati horrentzat. Ikus dezagun.

2014an munduko gastu militarra 1,8 bilioi dolarrekoa izan zen. Munduak armamentuan 249 dolar gastatu zituen planeta honetako biztanle bakoitzeko. AEBek 581.000 milioi dolar bideratu zituzten, Txinak 129.000 eta Errusiak 70.000 milioi dolar. Horiek dira rankingaren podiumean daudenak. Espainiako Estatuaren gastu militarra ere ez da nolanahikoa izan iaz: 15.000 milioi dolar. Azkeneko honetan biztanleko 368 euro erabili dira, gastu farmazeutikoa aldiz 260 eurora ez da iritsi.

Elikadura eta Nekazaritza Erakundearen (FAO) arabera, munduan 805 milioi pertsona daude goseak. 2008an FAOren goi-bilera batean esan zen sei urtez 30.000 milioi dolar inbertituz gero —orotara 180.000 milioi dolar— munduko gosearen larriena konponduko litzatekeela. Orduan, norbaitek gogorazi zuen AEBetako argaltze-tratamendurako merkatuak soilik 33.000

milioi dolar mugitzen dituela. Estatuabatuarrak urtero 30.000 milioi dolar gastatzen dituzte euren maskotei (zakurrak, katuak...) jatena emateko. Goi-bilera hartan, herrialde aberatsek hitz eman zuten 12.000 milioi dolar bideratuko zituztela laguntzetan, eskatutakoaren hereina. Baina 1.000 milioi baino ez zituzten egiaz entregatu. Urte bereko azaroan herrialde horietako burtsak eta bankuak hondoratu ziren, eta euren gobernuak goseak daudenez ahaztu ziren betiko. Hilabete gutxiren buruan, aldiz, bankuak salbatzeko 3 bilioi dolar erabili zituzten.

2001ean 3.000 pertsona hil ziren New Yorken atentatu baten ondorioz. Egun berean, mundu osoan 25.000 pertsona hil ziren gosez, eta hurrengoan beste hainbeste, eta horrela egunero. Atentatua munduaren erdigunean izan zenez, jendartea mobilizatu zen eta erantzuleak pertsegitu ziren. Goseak, hildako askoz gehiago eragiten duen arren, ez du mobilizaziorik sorrazten, eta jakina, ez dira pertsegitzen haren erantzuleak, izango ez balitu bezala. Desberdintasunaren gizar-tean bizi gara.

Juan Mari Arregi